

Sy-li spēwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwoś da.

Njeh ty spēwał
Swěrnje džěłal
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će.

• Sserbske njeđělske łopjeno. •

Budyšin

5. julija 1925

Bauzen

Čištoč a nakład Ssmolerjez katoliczišćezěrnje a knižarnje sap. družst. i wobm. ruč. w Budyšinje.
Wutħadźa łóždu kobotu a plačzi na měřaz 15 stotych pjenjeřłow.

4. njeđžela po šwjatej Trojizy.

Lut. 6, 36—42.

Čłowjek je po podobnosći Božej stworjenj. Japostol Pawoł Křesćanow w Ephesu napomina: „Čińće tohodla po Božy, jako lube džězi.“ Šižom w starym sakonju Bóh č israelskemu ludej praji: „Wy dyrbicze šwjeczi bycz, pschetož ja šym šwjaty.“ A w nowym sakonju šo pschezo šako tuto šłowo ša naš Křesćanow wospjetuje. Šaj, tón Knjes č nam w přědowanju na horje praji: „Tohodla dyrbicze wy dołonjeni bycz, runje jako tež wasch Wótč w njebjěch dołonjany je.“ Wotstřnjeny kónž je jow jara čžežł dozpicž. To tón Knjes wě, hdyž naš č temu napomina a jara křutne šłowa rěči. Šchtož wón šebi tu žada, njeje ničžo wurjadneho, bjes kotrehož móhli my tola hišće žyle dobri křesćenjo bycz; tole wón praji, šo křesćanšle žiwjenje hinal bycz njemóže a njeđrbi. Tajke đrbi potajkim twoje a moje žiwjenje bycz, je-li niž, potom tón Knjes praji: „Ja was nješaju.“ Šaj, wón tu žyle šajnje praji: Bóh budže č nami čžinicz, kaž šmy šami w tym wschém čžinili. „Runje č tej měru, č kotrež wy měricze, budže wam šako měřjene.“

Šswjate pišmo ma waschnje, šo pak to jene, pak to druhe wošebje wuběra a naš napomina, šo bychmy to rospominali a šo pruhowali. Dženka tón Knjes šwoje napominanje je šłowom šapoczńje: „Budže šmilni, jako tež našch Wótčez šmilny je.“

Budže šmilni. Šdyž njeby našch Šbóžnik ničžo dale rěčal, potom bychmy rucze č tym hotowi byli a bychmy rucze šo špokojili. Pschetož šchto ma šo šam ša nješmilneho? Ale našch Šbóžnik praji hišće: Jako tež wasch Wótčez šmilny je!

Š tym nam pschěđnamjo polaže, kotrenuž đyrbimy šo podobnicž. Šajka pak je Boža šmilnosć, kotruž wón nam wopokafa? Boža šmilnosć čže đuršam čłowjekow to nusy pomhačž. Džězi škaženja bychmy byli, hdyž njebychmy Boha měli, kotruž wodawa hrěchi a w nusy nam pomha. Jeho šmilnosć je šmilnosć jeho wutrobny a ruči, smyšlenja a skutkowanja. Šola naš je temu hušto hinal. Tam je šmilnosć je ertom, niž pak je skutkom; dobroty, ale žana pschěčelna, šmilna wutroba. Šjele je, šchtož čłowjekow dla čžinimy. Šelko jow hišće pola teho Knjesa wutřycz móžemy.

W přěnim artiklu wot Božej šmilnosće wusnajemy, šo Bóh ju nam bjes wscheje našcheje šakšlužby a dostojnosće wopokafuje. Čłowjek šebi rad myšli, šo je Bóh jemu hnadny dla jeho šakšlužby a wulkeje dostojnosće; pschetož hdyž na druhimi šmilnosć čžinicz đyrbi, wón šo na měšče prascha: Je tamny tež dostojny a hódny? Šchtož pak je Božu šmilnosć šam šhonit, tón wě, šo našch Bóh, njeđžbujo na našču winu, tež na našche hubjeństwo hlada. Šak móžesch šwojeho bližšeho ruđžicž, hdyž Bóh wodawa? Šusto došč čžinimy, kaž bychmy wschitko lěpje wěđželi hačž našch Bóh. Šsudžicž jenož tam đyrbimy, hdyž je Bóh šam nam to pschitafat, a hdyž čłowjek to čžini, njeh je jako šudnik, nan, macž, — tam se šacžuwanjom wulkeho šamokwjenja to čžinicz đyrbimy, w bojošči Boha a č wjedženjom, šo jenož widžimy, šchtož pschěđ woczomaj je, Bóh šam pak do wutrobny hlada. Ššchi wschej šwěrnosći a špróznosći našche šudjenje pschezo šako ras šo myli, pschetož šchtož wěmy, je nježyle. Ale šak hušto šudžimy, hdyž njeje Bóh nam to pschitafat, a čžinimy, hačž móhli do wutrobow hladačž! Šak někotry šebi myšli, wěđžecž a wo tym šudžicž móž, šchtož drugi

chze a čuje; kať husto kšesćenjo tajki hrěch kóždy džen činja! Woni so na kudy stol Boha khdaja a nad šbóžnosću a satamansćom kwojich kóbučłowjefow rošhudžuja, kať njeby kłowo Šbóžnika sa nich bylo: njebudźće, njesatamajće! Šhto je wať sa kudy postajit nad wašćimi bratrami? Šhtoz kwojeho bliźšeho tať kudy, w teho wutrobje lubošć ruma nima. A kmy my lěpšchi hač drusy, kotrych sa kudyjemy? Móže tež klep klepemu puč pofačć? Šmy klep mjes klepmy, hrěšćny mjes hrěšćnikami. Tohodla wučehit předy tu hrjadu se kwojeho woła a dohladať so potom, so by tu tšesću se kwojeho bratra woła wučahnyť. Hdny ras kweru kami na kbi džekamy, potom budžemy ponižni, njebudžemy kudyć a satamac.

Alle hač njelčecć durbimy, hdny widžimy, so bratr hrěch čini? Ně, to njedurbimy! Alle njedurbimy jeho sa kudyć — Š tym niczo pomhane njeje! — Durbimy jeho k pofačću wješć, so bychmy jemu pomhali. Přtač durbimy jeho, hač kmy jeho namakali, kať Šhrystuť nam to pofačć w pšchirunanju wo šhubjenej wotowu a šhubjenym kroschu. Njebudźće, dha tež wy njebudźće kudyć; njesatamajće, dha tež wy njebudźće satamani, ale wodajće, dha wam budžće wodate.

So bychmy tola chzyl tať rad wodawacć, kať kudyć! Wodajće, niz pať jenož, hdny twój bliźšchi k tebi pšchindže a tebe wo to prošy. Budž kmitny a praj jemu: Haj, chzu tebi wodacć. Šnano, so hišće prajšć: šapomnicć pať tať bórny njemóžu! Ně, čin kať Wótz w njebežach, kotry wotewri hrěšćnikaj kwoju wutrobu, předy hač kmi pšchindže; pšchewin šobu w kwojej wutrobje a wodaj! Šhrystuť kmi je nam dobry pšchiklad dať: „Wón sa kwo nješwarjesche, hdny šwarjeny bē, a njebrožesche, hdny čerpesche, ale wón to poručit temu, kotry prawje kudyć.“ Njeje wón nam pšchikafat: „Dubujće wašćich njepšchecćelow, žohnujće tych, kiž wať pofliwaja, činće dobrotu tym, kiž wať hidža, prošće sa tych, kiž wam šchodža a pšchescěhaju wať!“ Tajka lubošć je jara čezka, njeje pať pšche čezka, hdny na Šhrystuťka hladamy a w kóžym čłowjeku kwojeho bliźšeho pofačć. A wšće teho chze tón Šnjes nam k temu pomhacć: wodajće, dha wam budžće wodate.

Budźće kmitni, jako tež wašć Wótčez w njebežach kmitny je. To reka: njedurbimy bjes lubošće kudyć, njedurbimy bliźšeho sa kudyć, ale durbimy jemu wodacć a dacć. Dawajće, dha wam budžće date.

Tuta kasnja so nam lóžšcha šda, hač druha. Wotewrienu ruky chze tu našć Šnjes mēč sa bliźšeho. Šow widžimy, so nješmemy tu po kwojej woli činiecć, ale to je Boža wola a pšchikafanja, druhentu pomhacć. Wóh ma tež prawo k temu, nam to pšchikafacć. Hač kmy i žyła sa kudyć, so kwo móžemy hišće krasneho Božeho klončka wješć? Jenož jeho dobročće mamy to kwo dšakowacć. A twój bliźšchi pšchod Bohom runje tať wjele pšchicć, hač ty kmi. Hdny jemu njepomhacć, kať kwo dšakowacć móžecć, hdny tebi njepomhaja? Alle kaji rošdžel je hišće pšchi tym, kať čłowjekowo dawaja! Šedyn tať dawaja, so drugi kmi jašnje sačuju, so njeje dara dostojny, a so durbimy kwo jara sa to dšakowacć, hdny i žyła něšto dostanje. Šhtoz na tajke wašćnjio dawaja, njeje wot Boha wuknyť. Jenož wješćeweho datwarja lubuje Wóh.

Durbimy pať pšchecć dawacć? Na žane wašćnjio njeje tón Šnjes i tym prajit, so tež durbimy lēnjoscć podpjeracć. Džek je sa kóždeho kšesćenja pšchikšćnosć: so by dawacć mēč pofačć. Alle pofačć, tež temu, kiž je bjes winty do nusy pšchichol, durbimy dawacć. Pšchetoz kať lóžny móžemy kmi ras do nusy pšchicć, a potom bychmy šhonili, kať bolofnje je, pomoz njenamakacć. Njewinowaty bjes džek bneć, je nusa, a i nusy pomhacć durbimy. Ša někotroho lóžšćo je, hdny niczo

nječini, hač hdny kweru džek. Tajki kwojemu bliźšemu šchodži, druhich šdobudže, nječini ani kšesćenjanjy, ani šzialnje.

Dawajće, dha wam budžće date. Škladnosć k temu je dšecć. A hdny njeby ty niczo mēč, i kotrymž mohť druhemu pomhacć, tať kudy nihtón njeje, so njemohť k kwojemu bliźšemu pšchecć bneć, so njemohť kwo sa njeho modlicć. To wšćo jenož tón móže, kiž i žyła hišće kwo modli, kiž kwojeho Boha prošy a jemu kwo džakuje.

Našć Šnjes nam tu žyła jašnje pofačć, kaji wulke žohnowanje i teho mamy, hdny Bože kasnje džeržimy: runje i tej mēru, i kotrejž wy mēricće, budžće wam sa kwo mērene. Na druhaj štronje, kaji žakofna myšć, so durbijat Wóh čłowjekaj jónu prajicć: i tworej kamej mēru něť tebe mēru. Kiž wodawanje a kmitenje nješnajje, to tež namakacć njebudžće. Tohodla: wodajće, dha wam budžće wodate; dawajće, dha wam budžće date. Tón Šnjes hišće praji, so kmitny Wóh w njebežach, hdny wón žohnuje a dobrotu čini, pšchecćo dobru, natkocćenu, natšchacćenu a kopatu mēru dawaja. Šhtoz je jako Bože džecćo po Božej woli kmitny, i Božej ruki pšchecćo wjazh dštanje, hač jeho činjenje pšchicć. Šo tym někotry dobry kšesćenjan i wulkej ponižnosću prajicć wē. Pšchecćo hišće pšchicć, so je wšćo, šhtoz mamy bratram wodacć, jenož tamne što kroschow, ale brēmjo wot džekacć tyžaz puntow Wóh wot našć precć bjerje. Šať hnadny a kmitny je tola našć Wóh!

Alle jenož tajki čłowjek je poforny a džakowny a móže kwojeho bliźšeho prawje lubowacć, w kotrohož wutrobje wēra ma do Boha a jeho krasneho ewangeliona trajaje něšto. Še wēre do Boha čłowjek kwo kmi namaka. Šotom tuto žiwjenje sa mnje njeje, ale žiwjenje sa bratrow. Nješćym živy sa mnje, ale sa wať, praji japoschot Šawol.

Hač by i žyła čłowjek byť, kotryž nochzyl i najmēšćo něšto sa druheho bneć a činiecć? Škóžny čłowjek by kwo štróžit, hdny by kbi prajit, so jeho žiwjenje sa druhich žaneje wažnosće nima. Haj, hrosu pšchod myšćemi mamy, so njeby kmiterć, hdny našć wot šemje wotwoła, žanu jenicću šchecćbu šćinika. Na tym pať wuknyć chzemy, we wēre do Boha budžće žiwjenje k žiwjenju sa druhich. Še wēre do Boha! Špomi na kmitnosć kwojeho Boha, kotryž šhonil kmi wšćednje a bohacć, a potom džit a čin, kať je wón tebi činil. Šamjen. Š. w Š.

Jeremiaša 33, 3.

Wšć, šhto tam šteji? Něšto, šhto kwo njeje štawalo, jenož, jako bē pšchod lēšćotkami, haj lēšćazami profeta Jeremias živy, něšto, šhto kwo tež džek štawaja a něšto, šhto kwo kwo tež pola tebe štawaja, jeli so kwo činjer teho, šhto tam žadane.

Šhtoz tu powēdamy, njeje wumyšćena wēž. Še to podawol je Šakšecć. Še je žiwjenja wšaty a budž tu sa žiwjenje daty! Šnadž tať tu abo tamna dušća w nim sa kbi namaka:

Šo šćwi kbi žonšća kamilutka. Šorze kbi kwo jej ronja. Šhto drje je ji wutrobu tať šrudžito? Ach, jeje wutroba bē tať polna žedjenja po lubošće a pofojja pofny žiwjenju! Dostawašće kwo ji wjele lubošće, tola ta hida, kotraž kwo runje tohodla pšchecćiwu nej šbēhacć, bē ji něšto, šhto njemóžesche šnjecć. Ach, kať bē ji to tať husto pšche čezke. šnjecć to, so by jeneho čšćneho čerpenja dla wopať šrofumjena. Tuto čerpenje bē ščšćwol teho, so bē pšche wjele džekafa, — kať tať někotra macć! — Še kwo kuda wōženika a chzysche to i pilnym džekom wurunacć. Dohko kwo tať hižo pšchecćiwu, kwoju šrudobu kmi pšchi kbi wobšchowacć a kmi šnjecć. Tola to bē čezke!

Ras pny, so chzyschu jene i jeje džecć pšchecćiwu druhemu našćecćiwacć, haj, pšchecćiwu macćeri kamej tež. Šať čezke,

ach kaš cžežko bē ji to, widžecž, kaš to džěcžu tutón žakostny jěd, tu hidu, do wutrobny sčezěpjachu! Džěcžo wotežahnycž a wufublacž, tutón najšwjecžišchi nadawoł staršcheju, bu jej tu sfaženy!

To hu jeje myšle, i kotryniž tam ředži, kotrež ju rudža, taš so hórke řylšy płaša. Škóncžnje řo satorhnje; pšhestanje płašacž a rjeknje pšchi řebi: „D, ty bješbóžny cžłowjecže! Šdnyž tež tebi staršchej žaneho bohatštwu řobu njedaščaj, štaj tebje tola w sčhesčžijanskej luboščži wotežahnycž a nawucžiloj řo modlicž!“

Šso hanibujo řwojeje řlabošče, řetre řebi řylšy a wša řebi řpěwarške. W tutnych pytašche řebi troščta, a namaka tež tajšeho. Š wolóženej wutrobu poštany, řo by řpěwarške a nowiny, kotrež tež na blidže ležachu, na boł položila. Tu wupadnychu ji nowiny a hdyž řo řa nimi řřhili, řo dohlada na ryncžki, kotrež tam řtejachu na stronje, kotrež bē řo pšchi delepadyenju ř nej wobrocžila. Běchu to někotre ryncžki ř jeneho powědancžka a řěčachu tašle:

„Šrořymja tebje wopał w žiwjenju, řnjež jo! Šswoju řrudobu řebi jeno we wutrobje wufkorž! Šastawaj řwěru wšče řwoje pšchiřkusčynoščje! Ščto wo to, hdyž cžłowjekojo wopał řudža! Ščtož řy ty řkomdžič, ř džělom jo řarunaj! Šo řnutsčownje řwobodny řy, wo to řo řrozowacž, to cži porjetišča wšchědne žiwjenje! Šřwalba, ř kotrež řwěť cže řřwali, njecžini tebje řbožowneho. Nječ cže cžěcžuja, njecž cže tamaja, — kaš pšched Bohom wobštejišč, to, jeno to je to rořřřkaze!“

Ščto tole? Njebē to doščž jařna wotmořtwu na jeje řraščenje? Bē to jenož pšchipad, řo běchu runje w tutnych wofomiku jej tute ryncžki na wocži pšchiřšče? Njebnychu-li nowiny dele padnyše a njebnychu-li řo tuta řtrona ř tutnych ryncžkami runje na řwjecž wobrocžila, njebny žyle wěščje tute řłowa řenje cžitaša! Cžitašche džě nowiny žyle porědko!

Žónřka wša tule wěž řa Bože wjedženje a cžuješche řo pšchi tym wjeřoša a řbožowna. Š wutrobu, wutrobneho džaka pořnej, leħny řo ř měru.

Jeje duřcha bē drje pořřřlnjena, tola jeje cžělna nuša, to cžerpjenje jeje cžěla, ji wosta. Řěkať wuprajt řo řa operaziju. Wona řwoli do teho a wrócžt řo dom, řo by řo řa to pšchihotowala. Domoj pšchihedšchi, modleřche řo horžo ř Bohu, řo by wšchitko derje wjedł, a wšcho ř lepšchemu wobrocžt džěcži dla. A kaš džitownje to! Jařnosčž ju nadobo wobda a pšched nej řjewi řo řyla jandželow! Šrótki wofomik drje wšcha tuta krařnosčž bē, tola taš řjane, wulfotne to wšcho! Wona wjedžěšche we řwojej wutrobje, řo je wufhotwana; pořna dowěry ř Bohu cžalašche něř na hodžinu operazije.

Do řhorownje pšchihedšchi, dořta řjane modleřke řnhi. Wot niřkoho njemolena, možěšche tam cžišche ř Bohom řěcžecž a řo ř njemu modlicž. Žaneje bojoščje a hrořny wjazny njeměješche!

Nařajtra pšchindže do řstwy řa operazije. Dořta řřěđ řa pohluřčenje; řmilna řotra ju napominašche, řo by licžila. Taš licžěšche. Tola na dobo — měješche hiščje pořřědnju licžbu na řubomaj! — řčto to bē! Řajřti to džitow! Wřřřko horjelach jařne řwěřko a w tutnych řřjo jandželjo! Řecžachu bliže a bliže; cžim wjetřcha bu tež jařnosčž! Dolecžichu ř nej a řestupachu řo wofoko njeje. Dwo, kaš bu jej to wutroba řmėrowana a řwjěřelena! Pořmyřli řebi: ty dnyřčny wumřecž; jandželjo řu po tebje pšchihčli! Bē jej, kaš řo by ř jandželemi lecžila, wostajitwšchi cžělo řady řebje. Dwo, řajřta to krařnosčž a jařnosčž! Tu wořebje řaneje řawišče a řidy! Tu řebi niřčtón njěžadāšche, řo wrócžicž do řemřšeho! Wřřřlicžka jej nasta: Dwo, řo bych tole hiščje wšchitkim cžłowjekam řrajicž mořla, řo jim tole njebny řřubjene bylo! —

We řožu ležo wotucži. Špóřna, řo bē ji řpořččene, dale žitwa byčž na tutej řemi. Šrudna wobmyřłowāšche řebi tole.

Tanna krařnosčž je tola njewumėřjomna pořnio žiwjenju na řemi! „Dwo, řo bych tole wšchitko wšchitkim cžłowjekam dowupowědacž mořla!“ tuto pšhecže napjelni ji wutrobu. Wšchitka cžerpjenje bu ji lute řohnowanje.

A něřle njeje ji řana řemřka nuša pšche wulfka! Wřcho řnjeře, we wšchēm pšcheminje. Wē, řo na nju cžaka njebješka p. n. ř. W.

Sekty.

Wulfki ewangeliřti tydženit „Allgemeine Evangelisch lutherische Kirchenzeitung“ rořprawja w řwojim 26. cžišle wo nowej řecže, kotraž w Barlinje — ale pař niz jeno w Barlinje — řkuttuje. — Sekty rořtu něřle řaž řiby; řaž řibam hoři dešččjo-we mutne wjedro, taš řektam politišny a řospodarřny a duchownje mutne wjedro. —

Nowa řekta mjenuje řo „Christliche Vereinigung ernster Forscher von Diesseits nach Jenseits, wahrer Anhänger der christlichen Kirchen.“ Wudawa wšchelake řpiřny a řrižki a cžajopiř „Zeitschrift der wahren Anhänger des Propheten“, kotryž dwójzy řa tydženit wufhadža. To řlincži po mohamedaniřku; ale cžehodla njednyřbjat tež Barlin řwojeho „profetu“ mēcž! Jecho mjeno wšchaj njeje řwěřařłatwne ale jenož Weiřenberg. Weiřenberg je w tuffwilu „profeta“ a magnetiřowazy hojeť, něřdy bē murjeť, měšččjanřki pohoneč, pšchedawať na řařny, řorcžmar.

Jecho wucžba je wobras naščeho cžajša: řuřta měščenza wšchěch možnych ofkultnych wěřłow a cžinkow; něřdže podobna měščenza řu do žyla řudžo naščeho cžajša w řwojim řwončownym a řnutřkownym. W řwěřle ewangeliona nočředža řhodžicž — tuž řhodža w cžěmnych. Ofkultismus, wucžba a wěra cžěmnych, cžornnych, potajnych mořow a duchow, njeje řenje teřko wěřjazych měř, řaž něřle! W ofkultišnje jewa řo něřle wořebje řpiritišmus, wucžba wo duchach do žyla a wo duchach řemřěnych wořebje. Řunje taš je to pola Weiřberga. Duchojo tam řkuttuja, a duchojo mořownych wořebje.

Tuž bješ džitwa, řo jecho řkuttowanje njeje wobmjěřowane na Barlin; rořřčěřja řo do pruffčich provincow, taš do Šleřřřkeje, Pořmořřkeje a druhdže.

Šřromadžitny — Bože řkuzby njemóženy a njěřmėny řrajicž! — tutnych „wřřřofčich řwjatnych řjewjenjow ř tamneho řaja“ — taš woni je mjenuja — wotmėwaju pšchi řiwje a řigarach we wulfkim řalu. Je řwjecžcha wšcho pořne, a řařo řwjecžcha řu to řony. Weiřenberg řapocžnje ř modlitwu a ř řřěřłuščom. Řřchi řpěwanju řěřřdaju řo — taš powěda duchowny, kotryž je řřromadžitnu wopytał — řa blido pšchedřřđřštwu něřdže 12 abo 15 wořobow, wšcho řónřke, jenicžki muřřki. To řu te nařtroje — „Werkzeuge“ — „profety“; ř tutnych řěcža duchojo řemřěnych. „W Božim mjenje“ pšchihotuje profeta řwřřł mješ duchom a nařtrojom abo medijom. Řižo wot řpocžatka řřromadžitny řem řřřřchich řtonanje a řdnyřowanje a řřchiti; tam řo mjeta jena taš a druha řnať. Duchojo řtupaja do řwojich nařtrojow, řo bychu džęřa ř wěřjazych řěcželi. Řež po řemi řo waleja a řaž we widliřččach. Weiřenberg řhodži wot jeneho ř druhemu, řčhepta něřčto, druhdy tež nareji, řaj, hdyž řo duch nočže řmėrowacž, wala řo řam ř nim po řemi wofoko.

Šředmjo cžnychu řěcžecž, řřjo jenož řmėdža. Profeta wofmje řpřostnjenu řónřku, wjedže ju, na řmjercž blėdu, pšched řřromadženyh, pšcherybuje ji řiwot, řřččči ji bibliju do řuki. Žónřka řo satorhnje a řtrowi „Bóh ř Wani!“ a řěcži, t. r. niz wona, ale „Bonifazius“, japořčtoť Řěmžow“. To je tón jedny, kotryž w tutnych řřromadžitnyh řěcži; ř nim pař wufřtupuje tam

tež „Luther“, Bismarck“, wěčny žid „Ahasverus“, kralowa „Luisa“ a druzi.

„A sčto rěča! Pšchedewschēm pokasuja na „džiwneho profetu“, kotrehož je Bóh sbudžil. „Spósnajeze w nim žalbowaneho teho Anjese; Bóh je jeho wuhotował a postajil sa snamjo tym ludam,“ tak praji duch „kralowa Luisa“. Duch duchowneho, kotremuž bě Weissenberg w Hohensriedberg khodžil, wuřnala: „Ja šhibuju kolena pšched jeho wulkosću“. Duch „Luther“ ho džakuje, so kme kóbu w jeho šhromadžijnje pšchewmac. Haj a „Andžel Gabriel“ prořy profetu: „Spóschěz mi móž!“

Sdnyž je pšhestawka, khodža pincznizy tam a hem a pšchinošchuja piwo. Profeta khodži tam a hem a powěda, so pola Treblina šhdleschězo twari, „to nowe Jerusalem“, so wšchudžom jeho póhli skutkuj a džiwny činija w jeho mjenje atd.

Bo pšhestawzy je rosmotwa. Mjes druhimi wěščeži „profeta“ Weissenberg a pšchipowěda, so pšchindže sa tsi njedzele drohota, kajkež njeje hiščeze bylo. — Dženka řu to hižo tsi měřazy nimo po tu naspomnjenej šhromadžijnje! —

Skóncznje řu na kónzu. Spěwaja šhromadnje řhěrlišch. „Profeta“ steji přědku, bibliju k wutrobje kóčzo, se wšchěch bořow řěsu řónske k njemu po kolenomaj, pšchimaja řo jeho, tyřaju jemu ruzy napschěčiwu. „Profeta“ njewobara temu; wofřjedža tutych „řahorjenny pšchiwikowarřow“ steji wón a spěwa ř zplej řchiju: „Jedyn twjerdy hród je našch Bóh řam“.

Njeje to řaž w bludnizy? Ale wšchaf, řwět je bludny a cžłowjeřo řu bludni a chzeja řawjedženi byč a řařlepjeni. A cžehodla to? Boja řo wěrnosće, boja řo, so bychu wohladali hewaf řameho řo a řazy řu a řo dychbiji řahinyč, hdyž pšched Boha řtupja. Tuta bojořč je to jene, řchtož jich cžeri na wopacžne pucže. A to, řo do řyřa řytaja potajne mozy a cžinki, to je to řtare, pšchinarodžene ředženje cžłowjeřeje duřche po duchownej domiřnje pola Boha, ř kotreje řu. Čžert wutřeba jo a wodži jo řař, řo pšchindu jemu do řasorow, wobaj, „profeta“ a „wěřjazy“.

Polizija a řudniřtvo řtej řo řaběrařej se řkutřowanjom „profety“. Wěřywuřtwinny řěkar ře pšchi tym wuprajil: „Wuhorjenja Weissenberga řu wotmyřlene řjebanja jeho pšchiwikowarřow, abo wón je duchakhoru. Džiwacž řo dychbiny, řo řo, pšchi wšchēm tym, řchtož hiščeze hewaf w rořprawje wo tutej řeřčej řteji, polizija hiščeze bóle ř tutej naležnosću njeřaběra, wofebje řež wawřnjorřa řa — Sittenpolizei.“

Njeprajny: To je w Barlinje! řchtož je w Barlinje móžno, řež druhdže! A je tola druhdže hižo řež řař. Rowopaf praji cži Barlinar, hdyž řakle prajiřch: řdnyž to pola nař hižo řař, řař řakle to pola wař!

řchto to cžinicž? řytacž w cžišřym ewangeliřnje ř modlitwu a po nim řiwu byč ř myřlemi, řřowami, řkutřami. R. W.

Zyřej a řtat.

řswjatkř řu býle wazne dnř sa ewangeliřku mřodžinu řpleje řěmřeje. W řannoverje řřhadžowawře řo ewangeliřta muřřka mřodžina řpleje řěmřeje, w řremenje ewangeliřta řónřka mřodžina. ře nabořne řibanje w mřodžinje, byřnjež jich to hiščeze wjele bylo, řotřiz nochzedža ničřo wjedžecž wo wofebitym džěle řa mřodžinu a mjes mřodžinu, a byřnjež jich řež dořč řakřich bylo, řotřiz řu pšchěčiwu řakřemu džělu. řdnyž niř ř mřodžinu, ř řim a ř cžim dychbi nam to pšchincž řěpřchi pšchichod řa zyřej a řa řud?! řuž do džěla řa mřodžinu a mjes mřodžinu! A řuž do džěla a nabořneho řiwjenja a řibanja nups, nařcha mřodžina řama! —

Lutherowa řwójba.

řako Luther 18. řebruara 1546 w Eislebenje wumře, řawořtaji mandželřku řathu a řijoch řynow a jenu džowřu.

řan bě řo 7. junija 1526 narodžil, bě řada w řřuřbje řynow řurwjerřha řana řriedriřha a pořdžijcho pola wójwodu řbreřta řruřřeho; je 28. oktobra 1575 w řönigsberku wumřel.

řarcžin Luther narodži řo 7. nowembra 1531 a řtudowawře bohokřowřtvo; njeřtupi řař do řařtořnjřtwa; je 3. meje 1565 we Wittenberku wumřel.

řaul Luther, řiž řo 28. januara 1533 narodži, bě profěřor řěkarřtwa w řena a po tym dworřki řekar wřchelakřich wjerřow, řaž na pšch. řurwjerřha řugusta řakřeho. řon řemře 8. meřza 1593 w řipřku. řaul Luther bě řon, řotřiz je se řwójimi řynami to mjeno Luther řa řwójbu řwójeho nana řa řalřche cžakřy wukřowaf.

řargaretha narodži řo 17. dezembra 1534, woženi řo ř řruřřim řemřanom ř řunřheim; 36 řet řtara řemře 1570.

řimo řoho mejeřchřaj Luther a řatha hiščeze dwě džowřcžicžzy.

řlisabeeth narodži řo 10. dezembra 1527 a řemře hižo 3. augusta 1528.

řagdarena narodži řo 4. meje 1529 a wumře w 13. řěčje řwójeho mřodeho řiwjenja 20. řeptembra 1542. ře řnate, řař je řo Luther pšchi jeje řhorokřu a řnjertnym řožu modřil a řař je řamoho řo a řrudženu maczeř řrořchřowaf.

řužizy potomniřy řutherowi wumřěchu 1759; druhich cželnych potomnikow je jich, řaž hižo w 24. cžibile piřachny, wjele řiwnych, wofebje w řwójbje ř řunřheim w řařřchej řruřřej.

řatha, řotřaž bě 29. januara 1499 řodžena, mejeřche po řnjercři mandželřřeho cžěřke cžakřy. 1552 pšchěřydli řo, pšched mōrom cžěřajo, do řorgawy; tam wumře 20. dezembra 1552. R. W.

řřchelle ř blisřa a ř dalofa.

ř Lubiju běchu řo 29. junija řararjo a řararři ř meřřacžnej řonferenzy řeřchli. řžeržachu wopominanje řa řwójeho řotalneho pšchedřřdu řubijřřeho řararja řallenřaina, řotrehož je Bóh ř džěla wotřowaf. řo tutej nutřnosći džeržeřře nam řararř ř řirřbach ř řrježdžan pšchednořchř wo ewangeliřřim notwinařřtwe. řa řakřku je wón wjedniř wubjerka řa ewangeliřře notwinařřtvo. řuřbyřř tuteho pšchednořchřa a řiwjeje rosmotřny po nim bě jenohřokřne pšchihřokřowanje namřetej řararja řtamma-řóřborřřřeho, řo ma řo řa řubijřři wofřeř „wofadne řopjeno“ řařořicž a wutřowicž. řschihřotowanje řa tuto wofřchěrne ale řař wazne džělo pšchepoda řo řonmiřřiji, ř kotrejež pšchedřřda řu namřetowaf. — řžehodla tole wofebje řapřřujemy? řohodla, dořelž řo wšchudžom řrožuja, řebi řařořicž a wutřowicž wofadne nabořne řopjeno, mjes tym řo pola nař řserbow, řiž mř w nařřim „řomřaj Bóh“ manř řakře řopjeno řa nařře wofadny, řo mařo, řara mařo řa njo řtaw. řo dychbiny řara wofřarowacž. řřech je tole wofřamřnjenje nowy řohorř, wofebje řež řa řtawy řředarřřeje řonferenzy! řwangeliřře nabořne notwinařřtvo je nēřřle wulki a wazny nadawř řyřřwje a wofřady a řoždeho jenotřiweho. řařřha wrowatowěč je, řu wřřcho cžinicž, řchtož móžno, na řoždy řad řař wjazy řacž řotal!

řiřřowanje.

ř. w ř. řa 6. po řwř. řrořizy.

řamotřwity ředakřor řararř řerwa w řufěřach.